

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)

Національний університет «Запорізька політехніка»

(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра Облік і оподаткування

(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK11 Стратегічний управлінський облік

/код і назва навчальної дисципліни/

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) «Облік і аудит»

(назва спеціалізації)

інститут, факультет Економіко-гуманітарний інститут, факультет економіки та управління

(назва інституту, факультету)

мова навчання українська

Запоріжжя - 2021 рік

Робоча програма «Стратегічний управлінський облік» для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

освітня програма (спеціалізація) Облік і аудит
(назва освітньої програми (спеціалізації))

„30” серпня 2021 року - 18 с.

Розробники: к.е.н., доцент Лищенко О.Г. (доцент кафедри обліку і оподаткування)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
Облік і оподаткування

Протокол від „30” серпня 2021 року № 2

Завідувач кафедри Облік і оподаткування
(найменування кафедри)

„30” 08 2021 року

Лищенко О.Г.
(підпис)

(Лищенко О.Г.)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки та управління
(найменування факультету)

Протокол від „30” серпня 2021 року № 34

„30” 08 2021 року

Голова Корольков В.В.
(підпис)

(Корольков В.В.)
(прізвище та ініціали)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	
		денна	заочна
Кількість кредитів: денне – 4 заочне – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» (шифр і назва)		
Змістових модулів – 2	Облік і аудит (назва освітньої програми)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: денне - 120 заочне - 120		1-й	
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		0 год.	0 год.
	Самостійна робота		
	60 год.	108 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	0 год.	Контрольна робота	
	Вид контролю: екзамен		

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: оволодіння теоретичними основами та набуття практичних навичок застосування методичних прийомів стратегічного управлінського обліку на підприємстві.

Завдання: формування розуміння основних понять стратегічного управлінського обліку, теоретичних та організаційних засад комплексного управління витратами, введення обліку витрат і калькулювання собівартості в управлінському стратегічному обліку; аналіз взаємозв'язку доходів діяльності, витрат та фінансового результату; прогнозування грошових потоків підприємства; формування розуміння стратегії прийняття інвестиційних рішень; визначення методичного інструментарію та практичних аспектів бюджетування підприємства.

В освітньо-професійній програмі Національного університету «Запорізька політехніка» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» здійснено розподіл програмних компетентностей та програмних результатів навчання (ПРН) за відповідними компонентами. У результаті вивчення навчальної дисципліни ОК11 «Стратегічний управлінський облік» студент повинен отримати:

➤ **загальні компетентності:**

- ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

➤ **спеціальні (фахові) компетентності**

- СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

- СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

- СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

- СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

- СК14. Здатність організувати систему стратегічного обліку спрямовану на прийняття стратегічних управлінських рішень суб'єктами господарювання та органами державного сектору за невизначеності умов і вимог.

Загальні і спеціальні (фахові) компетентності згідно з Освітньо-професійною програмою	Складові компетентностей (за темами дисципліни)
СК01, СК14, ЗК07	1. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку
СК01, СК09, СК14, ЗК07	2. Комплексне управління витратами
СК01, СК09, СК14, ЗК07	3. Система обліку і калькулювання за змінними витратами
СК01, СК09, СК14, ЗК07	4. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами
СК01, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку

СК01, СК03, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06	6. Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства
СК01, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	7. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку
СК01, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень
СК01, СК03, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	9. Стратегія прийняття інвестиційних рішень
СК01, СК03, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	10. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства
СК01, СК03, СК05, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	11. Бюджетування і контроль.
СК01, СК09, СК14, ЗК05, ЗК06, ЗК11	12. Облік і контроль за центрами відповідальності.

Очікувані програмні **результати навчання**:

- ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

- ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.

- ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.

- ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

- ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

- СР2. Організувати систему стратегічного обліку спрямовану на прийняття стратегічних управлінських рішень суб'єктами господарювання та органами державного сектору за невизначеності умов і вимог.

3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		денна		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	30	30	6	74
практичні	60	30	30	6	34
лабораторні		-	-	-	-
семінари		-	-	-	-
РАЗОМ	120	60	60	12	108

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
	<i>Змістовний модуль 1. Управління витратами та аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку</i>	
	Тема 1. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку	10
ПР02, ПР06, СР2	Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку.	
ПР02, СР2	Напрямки стратегічного управлінського обліку	10
	Тема 2. Комплексне управління витратами	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Калькулювання собівартості за видами діяльності	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Калькулювання витрат за весь життєвий цикл продукту.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Цільове калькулювання	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз вартості.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Витрати на якість.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз ланцюга витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Порівняння з еталоном (бенчмаркінг).	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Система «якраз васно» та її вплив на облік.	
	Тема 3. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	10
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Особливості методу та порядок формування собівартості за «Директ-костингом».	
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Переваги та недоліки методу «Директ-костинг».	
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Простий та розвинений «Директ-костинг».	
	Тема 4. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Сутність та основні завдання обліку нормативних витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз відхилень фактичних витрат від нормативних.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Особливості методу калькулювання «Стандарт-кост».	
	Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Значення аналізу беззбитковості.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Економічна модель аналізу «затрати – обсяг - прибуток».	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Бухгалтерська модель аналізу «затрати - обсяг - прибуток».	
	Тема 6. Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Призначення прогнозного кошторису.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогноз руху грошових коштів по запропонованих заходах для підвищення ефективності діяльності підприємства.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогнозний баланс нових перспективних заходів.	
	<i>Змістовний модуль 2. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства. Бюджетування і контроль</i>	
	Тема 7. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Вартість грошей у часі у стратегічному управлінському обліку.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Процес визначення майбутньої вартості поточної суми грошей.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Визначення майбутньої суми грошей.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Забезпечення фонду.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поточна вартість ренти.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Погашення позики.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Майбутня вартість платежів.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поточна вартість нерівномірних платежів.	
	Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поняття релевантності та важливості якісних факторів.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень.	
	Тема 9. Стратегія прийняття інвестиційних рішень	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз вигід і витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Термін окупності.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Середня ставка доходу.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Чиста приведена вартість.	7
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Внутрішня ставка доходу.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Співвідношення вигоди-витрати.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Потенціал інвестиційного проекту в заміщенні імпорту, чи розвитку експорту - критерій Бруно.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Методи визначення ризику інвестиційних проектів.	
	Тема 10. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	SWOT-аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Маржинальний аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	ABC-аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	SPACE-аналіз.	
	Тема 11. Бюджетування і контроль	10
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Суть бюджетування та види бюджетів.	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Складання та узгодження бюджетів.	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10,	Контроль за виконанням бюджетів.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР17, СР2		
	12. Облік і контроль за центрами відповідальності	10
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Центри відповідальності в системі управлінського обліку	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Класифікація центрів відповідальності	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Фінансові показники діяльності центрів відповідальності на підприємстві	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
	<i>Змістовний модуль 1. Управління витратами та аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку</i>	
	Тема 1. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку	10
ПР02, ПР06, СР2	Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку.	
ПР02, СР2	Напрямки стратегічного управлінського обліку	10
	Тема 2. Комплексне управління витратами	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Калькулювання собівартості за видами діяльності	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Калькулювання витрат за весь життєвий цикл продукту.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Цільове калькулювання	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз вартості.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Витрати на якість.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз ланцюга витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Порівняння з еталоном (бенчмаркінг).	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Система «якраз васно» та її вплив на облік.	
	Тема 3. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	10
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Особливості методу та порядок формування собівартості за «Директ-костингом».	
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Переваги та недоліки методу «Директ-костинг».	
ПР02, ПР10, ПР17, СР2	Простий та розвинений «Директ-костинг».	
	Тема 4. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Сутність та основні завдання обліку нормативних витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз відхилень фактичних витрат від нормативних.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Особливості методу калькулювання «Стандарт-кост».	
	Тема 5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Значення аналізу беззбитковості.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Економічна модель аналізу «затрати – обсяг - прибуток».	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Бухгалтерська модель аналізу «затрати - обсяг -	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	прибуток».	
	Тема 6. Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогнозування фінансово-господарської діяльності підприємства.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Призначення прогностного кошторису.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогноз руху грошових коштів по запропонованих заходах для підвищення ефективності діяльності підприємства.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Прогностний баланс нових перспективних заходів.	
	<i>Змістовний модуль 2. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства. Бюджетування і контроль</i>	
	Тема 7. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Вартість грошей у часі у стратегічному управлінському обліку.	
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Процес визначення майбутньої вартості поточної суми грошей.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Визначення майбутньої суми грошей.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Забезпечення фонду.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поточна вартість ренти.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Погашення позики.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Майбутня вартість платежів.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поточна вартість нерівномірних платежів.	
	Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	10
ПР02, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Поняття релевантності та важливості якісних факторів.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень.	
	Тема 9. Стратегія прийняття інвестиційних рішень	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Аналіз вигід і витрат.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Термін окупності.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Середня ставка доходу.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Чиста приведена вартість.	7
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Внутрішня ставка доходу.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Співвідношення вигоди-витрати.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Потенціал інвестиційного проекту в заміщенні імпорту, чи розвитку експорту - критерій Бруно.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Методи визначення ризику інвестиційних проектів.	
	Тема 10. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства	10
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	SWOT-аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Маржинальний аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	ABC-аналіз.	
ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	SPACE-аналіз.	
	Тема 11. Бюджетування і контроль	10

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Суть бюджетування та види бюджетів.	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Складання та узгодження бюджетів.	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Контроль за виконанням бюджетів.	
	12. Облік і контроль за центрами відповідальності	10
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Центри відповідальності в системі управлінського обліку	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Класифікація центрів відповідальності	
ПР02, ПР06, ПР07, ПР10, ПР17, СР2	Фінансові показники діяльності центрів відповідальності на підприємстві	
РАЗОМ		120

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьо- го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Управління витратами та аналіз взаємозв’язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку.												
Тема 1. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку	11	4	-	-	-	7	12	1	-	-	-	11
Тема 2. Комплексне управління витратами	8	2	-	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 3. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	10	2	2	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 4. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	10	2	2	-	-	6	10	-	1	-	-	9
Тема 5. Аналіз взаємозв’язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку	11	2	3	-	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 6. Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства	10	2	-	-	-	8	9	-	-	-	-	9
Разом за модулем 1	60	14	7	-	-	39	60	3	1	-	-	56
Модуль 2. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства. Бюджетування і контроль.												
Тема 7 Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку	10	4	-	-	-	6	12	1	-	-	-	11
Тема 8. Аналіз релевантності ін-	8	2	-	-	-	6	10	1	-	-	-	9

формації для прийняття управлінських рішень												
Тема 9. Стратегія прийняття інвестиційних рішень	11	2	3	-	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 10. Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства	11	2	2	-	-	7	10	-	1	-	-	9
Тема 11. Бюджетування і контроль.	11	2	2	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Тема 12. Облік і контроль за центрами відповідальності.	9	2	-	-	-	7	9	-	-	-	-	9
Разом за модулем 2	60	14	7	-	-	39	60	3	1	-	-	56
Усього годин	120	28	14	-	-	78	120	6	2	-	-	112

6. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку	2	0,5
2.	Комплексне управління витратами	2	0,5
3.	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	2	0,5
4.	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	3	0,5
5.	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку	3	0,5
6.	Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства	3	0,5
7.	Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку	2	0,5
8.	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	2	0,5
9.	Стратегія прийняття інвестиційних рішень	2	0,5
10.	Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства	3	0,5
11.	Бюджетування і контроль.	3	0,5
12.	Облік і контроль за центрами відповідальності.	3	0,5
	Разом	30	6

8. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом

9. САМОСТІЙНА РОБОТА.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку	5	9
2.	Комплексне управління витратами	5	9

3.	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	5	9
4.	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	5	9
5.	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку у стратегічному управлінському обліку	5	9
6.	Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства	5	9
7.	Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному управлінському обліку	5	9
8.	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	5	9
9.	Стратегія прийняття інвестиційних рішень	5	9
10.	Стратегічний аналіз конкурентоспроможності підприємства	5	9
11.	Бюджетування і контроль.	5	9
12.	Облік і контроль за центрами відповідальності.	5	9
	Разом	60	108

10. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес у Національному університеті «Запорізька політехніка» здійснюється за кредитно-модульною технологією – моделі організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні двох складових: модульної технології навчання та кредитів (залікових одиниць) і охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю навчальної діяльності студента в процесі аудиторної та самостійної роботи.

Під час викладання дисципліни «Стратегічний управлінський облік» використовуються наступні методи навчання: аналіз, інструктаж, конкретизація, діалогового спілкування, емпатії, евристичних питань, репродуктивний, презентації, порівняння, пояснення, розв'язання задач та ситуацій, самостійне спостереження (навчання, дослідження), узагальнення, письмові та усні контрольні завдання.

12. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ.

Результати навчання з дисципліни «Стратегічний управлінський облік» наведено в розділі 2 Робочої програма навчальної дисципліни.

13 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

13.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету «Запорізька політехніка» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та

інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

**Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів
Національного університету «Запорізька політехніка»**

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу Національного університету «Запорізька політехніка».

13.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 8-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	Екзаменаційні завдання	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ЕЗ під час екзамену за бажанням студента
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	або індивідуальне завдання	виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то

інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Кількість конкретизованих завдань контрольної роботи повинна відповідати відведеному часу на виконання. Критерієм оцінки виконання контрольної роботи залежно від якості виконання є «зараховано» або «не зараховано». Контрольна робота, з відміткою «не зараховано» повертається студенту для доопрацювання і після цього здається на кафедру для повторного рецензування.

13.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (магістр)

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
<i>Знання</i>		
- спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;	Відповідь відмінна - правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
- критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	75-79
	Відповідь фрагментарна	70-74
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
- розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; - провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності	Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	75-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-74
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; - використання іноземних мов у професійній діяльності	Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді);	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	<ul style="list-style-type: none"> - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами; Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	75-79
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-74
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; - здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним	Відмінне володіння компетенціями: - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - ступінь володіння фундаментальними знаннями; належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	75-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-74
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

14 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійні засоби навчання.

15 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: 2-ге видання. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 440 с.
2. Ганін В.І. Обліково-аналітичне забезпечення стратегічного менеджменту: навч. посіб. / [Ганін В. І., Кузнецова С. О., Клімович І. М.] ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - Харків : Лідер, 2017. - 264 с.
3. Задорожний З.-М.В. Управлінський облік: приклади, задачі, тести : навч. посіб. / [З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька] ; Західноукр. нац. ун-т. - 2-ге вид., допов. і перероб. - Тернопіль : ЗУНУ : Університетська думка, 2020. - 210 с.
4. Лабунська С.В. Управлінський облік : навч. посіб. / С. В. Лабунська, Л. В. Безкоровайна ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. - 351 с.
5. Лищенко, О.Г. Організація обліку витрат в умовах бюджетування / О.Г. Лищенко, С.А. Олонець // Сталій розвиток економіки. Всеукраїнський науково-виробничий журнал, м. Хмельницький. – 2016. – № 3 [32] – С. 156–162
6. Мікрюкова Л.В. Управлінський облік : навч. посіб. / Л. В. Мікрюкова ; Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. - Миколаїв : Швець В. М., 2018. - 294 с.
7. Сопко В.В. Інформаційні технології управлінського обліку : навч. посіб. / В. В. Сопко, Ю. П. Зима, Д. В. Головіна ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. - 271 с.
8. Тлущкевич Н.В. Управлінський облік. Практикум : навч. посіб. / Н. В. Тлущкевич ; Луц. нац. техн. ун-т. - Луцьк : Луц. НТУ, 2018. - 213 с.
9. Управлінський облік : навч. посіб. / В. Я. Плаксієнко [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук В. Я. Плаксієнка. - Полтава : Астроя, 2018. - 250 с.
10. Управлінський облік : навч. посіб. / Л. В. Гуцаленко [та ін.]. - Київ : Центр учбової літератури, 2020. - 371 с.
11. Управлінський облік : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [О. О. Гончаренко та ін.] ; Ун-т банк. справи Нац. банку України (м. Київ). - Київ : УБС НБУ, 2014. - 415 с.
12. Управлінський облік. Збірник задач : навч. посіб. / Д. А. Горовий [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Гельветика, 2018. - 399 с.
13. Управлінський облік: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 6.030509 «Облік і аудит» денної та заочної форм навчання / Подמשальська Ю.В., Лищенко О.Г., Гамова О.В., Запоріжжя, ЗДІА, 2011. – 226 с.
14. Ханенко А.В. Управлінський облік : навч. посіб. / Ханенко А. В. ; Держ.

ВНЗ "Укр. держ. хім.-технол. ун-т". - Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2018. - 266 с.

15. Хоргрен Ч., Фостер Д. Бухгалтерский учет: управленческий аспект. - М.: Финансы и статистика, 1995, - 416 с.

16. Чебанова Н.В. Управлінський облік : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. В. Чебанова, Л. Є. Ревуцька ; Укр. держ. ун-т залізн. трансп. - Харків : УкрДУЗТ, 2016. - 218 с.

17. Шевчук В.Р. Стратегічний управлінський облік : навч. посібник / В. Р. Шевчук. - К. : Алерта, 2009. - 176 с.

18. Энтони Р., Рис Дж. Учет: ситуации и примеры: - М.: Финансы и статистика, 1996. - 560 с.

19. Яценко В.М. Стратегічний аналіз : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освітньо-проф. прогр. магістра зі спец. "Облік і аудит" / В. М. Яценко, В. В. Демиденко, С. Л. Демиденко ; Черкас. держ. технол. ун-т. - Черкаси : ЧДТУ, 2010. - 247 с.